

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Fehéri Armand*

Cím: *Autobuszrejtelmek*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Bp
(Hely)

1926. 2. 21.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.870

Hely

Idő

v. 1926

Személy

Helyszám

Autobuszrejtelmek.

A legújabb városközi tüzlet az autóbusz. Akinek csak valami értékes összeköttetése van a tanács tagjaihoz, mind autóbuszban utazik, hogy azután a főváros polgárai drágán, lehetőleg versenytárgyalás nélkül vásárolt rossz automobilonban legyenek kénytelenek utazni Budapest utcáin. Az első ilyen rossz szagu tüzletet a Prága mellett lévő *Laurin-Klement*-gyárnak sikerült megcsinálnia, amikor egyhavi ingyenes próbajáratra ideadta az ősszel azt az iromba kocsi, mely azóta még mindig próbát jár a Belvárostól a Városligetig. A *Pesti Hírlap* már az ősszel óvást emelt a cseh gyártmányú autóbusznak idecsempészése ellen s régi tradícióihoz híven a próbajáratok leszűntetését és nyilvános, nemzetközi árlejtés hirdetését követelte. A közlekedési albizottság 1925 október 26-iki ülésén nem mert elfogadni a tanácsnak azt az indítványát, hogy javasolja a közgyűlésnek az autóbusznak a megvásárlását s olyképp oldotta meg a kérdést, hogy egyszerűen levette a napirendről és további próbajáratokat engedélyezett. Azóta naponként 800 cseh koronát (1.600.000 magyar koronát) fizetnek a Laurin-Klement cégnek, amiért autóbuszát próba-utakra átengedte és azóta a közlekedési bizottság nem tilt össze és azóta a napi nyolcszáz cseh koronás kölesöndijak érték az autóbusz teljes vételárának egyharmad részét. Ha az autóbuszt megvásárolják, akkor ezeket a kölesöndijakat betudják a vételárba, így tehát mert a közlekedési bizottság nem tilt össze, ma már gazdaságosabb a cseh autóbusz megvásárlása, mint visszaküldése és minden nap gazdaságosabb lesz nyolcszáz cseh koronával. Ilyen vételi kényszerhelyzetet teremtett a közlekedési bizottság, amelynek nincsen költségvetési joga, amelyet a közgyűlés csak jelentéstétel végett küldött ki. A közlekedési bizottság többsége ezután méltatlan a közgyűlés bizalmára: összes tagjait bizalmatlansági nyilatkozattal le kell mondani és helyükbe újakat kell választani.

A Laurin-Klement autóbuszbotrány kipattanása után sem tért meg a tanács a jobb közkereskedéshez s nem irt ki nyilvános nemzetközi pályázatot, hanem öt gyár ajánlatát fogadta el autóbuszprobajáratokra. Ezek közül az egyik próbajárat már megindult. A Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyáraknak, a Ganz és Társa—Danubius Gép-, Waggon- és Hajógyárnak és a Magyar Általános Gépgyárnak igazgatóságai megvásárolták a Nationale Automobil Gesellschaft berlini cég egyik autóbuszát. A vételár 650 millió korona volt, a főváros az autóbuszért napi ötszáz ezer koronát fizet a próbajáratok ideje alatt. Annyi már eddig is megállapítható, hogy az autóbusz kényelmetlen, nem igen felel meg a hozzáfűzött reménységeknek, s itt van már a második próbajáratos autóbusz is, a *Komnick elbingi autógyáré*, amely szintén árlejtés nélkül került Budapestre. A legnagyobb baj, hogy nyilvános nemzetközi versenytárgyalás nélkül került ide és még a tanács legnagyobb csodálójá sem állíthatja, hogy nem akadt volna jobb típus és olcsóbb ajánlat. Végre is egész Európa, sőt Amerika is gazdasági válságban van, a gyárak elvesztették piacaikat és 50—60 milliárd korona, amennyibe a budapesti autóbuszok egyelőre kerülni fognak, elég jelentékeny összeg, hogy a külföld minden gyára figyelemre méltassa Budapest székesfővárosnak a külföldi szaklapokban ingyen is közzétehető pályázati hirdetését. Mert ne felejtsük el, hogy a szak-sajtó a maga közönsége érdekeit szolgálja, amikor egy autóbuszokat vásárló főváros pályázataról a külföldi gyárakat értesíti, de a jelenségek szerint az ördög a tömjénfüsttől nem irtózik annyira, mint Budapest székesfőváros tanácsa a nyilvános árlejtéstől.

A Szent Gellért-szálloda, illetőleg a tanács városgazdasági ügyosztálya sürgősen vásárolni akart egy luxusautóbuszt. Megint nem hirdettek nyilvános árlejtést, hanem egyszerűen közzétették az autóbusz megrendeléséről szóló győzelmi hírt, sőt az autóbusz már üzembe is van helyezve. Az

autóláz átragadt a vízművek igazgatóságára is. A pénzügyi bizottság pénteki ülésén 150 millió koronát szavazott meg a vízművek új autójára, nyilvános árlejtést persze nem hirdetett. Ha ez továbbra is így megy, a legcélszerűbb hatályon kívül helyezni a közszállításokról szóló szabályrendeletet és helyébe tenni az ügynöki rendszert, mely a befolyásos hölgyeknek és uraknak ebben a rettenetes gazdasági válságban is lehetővé teszi a régi fényűző életmód folytatását...

Fehéri Armand.